

ikke blot det; selv om Høiesteret bestod af lutter Modstandere af Regjeringen, saa vilde den dog være magtesløs; thi det Sammenhold, som der altid under saadanne politiske Konflikter vilde være mellem Landssthingets politisk valgte Dommere, vil dog være stærk nok til at skabe en kompakt Halvdel i Rigsretten, der var i Stand til, ved blot at holde sammen, at forhindre ethversomhelst Resultat og altsaa fremtvinge en Frisindelse paa alle Omraader; Forholdet er i Virkeligheden dette, at, hvor der under politiske Konflikter bliver Spørgsmaal om Anklage for Rigsretten, er den privilegerede Valgret Herre over Rigsretten. Og Forholdet bliver altsaa herefter endvidere dette, at, efterat Grundloven af 1866 har indført Faren for Konflikt mellem den privilegerede og upriviligerede Valgret, saa er den upriviligerede Valgret sat ud af Spillet, medens den privilegerede er sat til at vogte over Grundloven og ikke blot passe paa den upriviligerede men ogsaa paa sine egne Drifter og Ulyster i Retning af at gjøre Vold paa Forsfatningen. Den skal selv kontrollere og beherske sine egne Overgreb. Men det er for meget forlangt af nogensomhelst levende Stabning i Verden; den Byrde, der er lagt paa den privilegerede Valgret i Landssthinget, vilde kræve en Uheldethed og en Engelagegthed i Karakteren, som virkelig ikke findes paa Jorden. Og derfor er Følgen deraf ogsaa bleven, at dersom der nu blev lagt Sag an for Rigsretten, saa vilde man faae det enejaaende Særsyn af en Ret, hvori der sidder en Samling ivrige politiske Mænd, der skulle dømme ikke alene over den Regjering, deres egen Regjering, som de støtte, og det politiske System, de forsvare, den Politik, som de have sluttet sig til, men ogsaa over deres egne Afstemninger i Landssthinget, over Punkter, som de selv have forlangt gennemførte og stemt for; dømme om, hvorvidt de ere grundlovstro eller grundlovsstridige. Ja, for et Par Aar siden vilde man endog have det Særsyn, at der blandt Landssthingets Rigsretsmedlemmer sad en Minister, der selv havde udstedt en professorisk Finantslov, altsaa selv havde været den ledende Mand i den Konflikt, der nu muligvis skulde paadømmes af ham selv til Straf og Erstatning. Det er virkelig, tror jeg, tilstrækkelig til at vise, hvor fuldstændig den nuværende Rigsret af 1866 er kommen i Strid med Alt det, man burde kunne vente med alle de Forordninger, man maatte stille til en Rigsret, der skulde kunne løse sin Opgave i saa vanskelige Forhold som dem, der opstaa ved Konflikten mellem Thingene. Den nuværende Rigsret kan og vil ikke blive en upartist Institution, den er altid Part

i Sagen, den er tvungen dertil ved Bestemmelserne i Forsfatningen, og det vil aldrig lykkes at gjøre den til andet. Men hvad vil Følgen blive? Følgen vil blive, at den ene Part vil være overbevist om, at den ikke har Noget at frygte af Rigsretten, og den Anden vil være ligesaa vis paa, at den ikke vil have Noget at haabe af Rigsretten, og derfor ville begge enes om, at det er Magten og ikke Retten, der er det Afgjørende, og naar det første Skridt er gjort, og naar man først er inde paa det, saa ville begge Parter være enige om, at der ikke er Andet at gjøre end at holde ud, og saa vil der blive Konflikt og atter Konflikt, og jeg ser ikke, hvorledes man atter skal kunne komme ud over det. Det, der gjælder om, hvis vi virkelig ville have en Forandring af Forsfatningen, — hvad jeg tror er nødvendigt for at komme ud af den nuværende Situation — er, at vi maa rette den Feil, der blev begaaet i 1866, og Feilen, det store Misgreb i 1866, er Rigsretten. Men det tror jeg heller ikke bliver bestridt af Nogen, i det Mindste har jeg aldrig hørt Folk — undtagen dem, der ox professo ere nødte til at sige saadan Noget paa Møder og skrive det i deres Blade — Andre har jeg aldrig hørt paasta, at den nuværende Rigsret virkelig er en upartist Institution, der svarer til de Vanskeligheder, den er kaldet til at løse. Ganske vist, man opfordrer fra mange Sider Folkethinget til at lægge Sag an for Rigsretten og alt saadan Noget, men det falder jeg Parade-Argumenter, det hører til enhver politisk Kamp, det er saadanne Argumenter, som man, tror jeg, i et vist Antal Aar overvinder sig selv til at komme frem med, men som man til slut stammer sig over lige saa meget som dem, der høre paa det, vilde skamme sig, hvis de svarede derpaa. Men den almindelige Mening i Landet er vistnok ikke nogen anden end den, at den nuværende Rigsret er ude af Stand til at være upartist, saaledes som den nu er, og jeg tror heller ikke, at Nogen bestrider Retmæssigheden i det Ønske at faae en Forandring eller mistjender Betydningen af at skaffe en upartist Rigsret til Veie, ikke dem, der staar Regjeringen nær, ja jeg tror ikke en Gang Regjeringen selv. Det, man siger, er, at det er umuligt, at der er uhyre Vanskeligheder for at tilveiebringe en virkelig upartist Rigsret. Ja, det er meget sandt; hvis vi ved en upartist Rigsret forstode en Rigsret, som bestod af lutter upartiste Mennesker, saa vilde jeg sige, at den kan ikke tilveiebringes ved positive Lovbestemmelser, saa maatte vi have Institutioner til Opdragelse af upartiste Rigsretsmedlemmer, og maatte ikke engang det